

SGP

NIEUWS BRIEF

SGP-OVERIJSEL
NOVEMBER 2022

VOORWOORD

Geachte lezer,

U bent ongetwijfeld de afgelopen tijd de kleur groen tegengekomen. U zult denken, ja en? Die kleur komen we toch dagelijks tegen?! Zeker, bij kleuren horen bepaalde denkbeelden. Groen staat voor leven, natuur, vruchtbaarheid, hoop etc. Groen wordt bovendien ook gebruikt als tegenstelling tot rood, bijvoorbeeld bij verkeerslichten. De afgelopen tijd zijn we veel bij de kleur groen bepaald.

Een tijd geleden was ik bij een gastles waar kinderen van groep drie leerden om op een sociale manier met elkaar samen te werken. Bij de kleur groen voelde men zich fijn en bij rood was de grens bereikt: stop, hou op! Ga voor groen is dus de boodschap. U begrijpt de les al, namelijk: lief zijn voor elkaar, elkaar helpen. Met nadruk op sámen. Geen machtspeletjes. Geen arrogant gedrag. Iedereen mag er zijn en is gelijkwaardig!

Helaas, maar het is realiteit dat meer mensen een dergelijke training nodig hebben als deze kinderen van groep drie.

In de wereld, in ons land, in onze samenleving zijn er veel tegenstellingen. Ook in de Provinciale Staten komen vele discussies en uitdagingen op tafel. Of het nu gaat om de zorg voor ons platteland, de landschappen, de steden, dorpen, boeren en tuinders en andere ondernemers, kortom al onze inwoners van jong tot oud in Overijssel, tellen mee. De provincie heeft in alle discussies en uitdagingen die er zijn haar verantwoordelijkheid te nemen binnen de wettelijke kaders die haar geboden zijn..

Heel de wereld heeft de afgelopen kennis kunnen nemen van het overlijden van de Britse Koningin Elizabeth. Een uitspraak van haar is: *"In tijden van twijfel en angst is de houding die mensen in hun dagelijks leven, in hun huis en op hun werk aannemen van het grootste belang."* Precies! Het is niet eender hoe wij ons gedragen. Ook niet in de uitingen in het publieke leven en openbaar bestuur.

Ook hier geldt voor ons allen terughoudendheid. Nogmaals laten we koningin Elizabeth aan het woord:

"Laten we onszelf niet te serieus nemen. Niemand heeft een monopolie op wijsheid." Precies. Dat bepaald ook de toon van onze debatten, wat het onderwerp ook maar is!

Als SGP mogen en moeten wij naast het horizontale, het hier en nu, ook wijzen op de verticale lijn. Dat wij mensen in alles afhankelijk zijn van God, de Schepper van hemel en aarde, dat er zonder Zijn Zegen niets zal gedijen. Dat we geen grassprietje kunnen maken, laat staan laten groeien. Dat betekent niet dat we achterover kunnen gaan leunen. Nee, het is bid en werk!. We hebben ons

”

“Wij hebben de wereld in bruikleen en zullen deze aarde weer los moeten laten om rekenschap te moeten geven van ons aards rentmeesterschap.

werk te doen, in het besef dat wij allemaal voorbijgangers zijn en dat de wereld het wettig eigendom van de Heere is. (Psalm 24). Wij hebben de wereld in bruikleen en zullen deze aarde weer los moeten laten om rekenschap te moeten geven van ons aards rentmeesterschap.

De boodschap van de Heere Jezus is actueel. De vijgenboom bloeit volop! Dat is niet te ontkennen. Al deze dingen... oorlogen, pestilentiën, hongersnoden, aardbevingen.... (Mattheüs 24)

Allerwegen wordt er gesnakt en geroepen om perspectief. Er is een groene boog rondom de troon! (Openbaring 4:3). Wat een perspectief! Een eeuwigheid aan genade! God is rechtvaardig maar ook genadig! Hier komen twee tegenstellingen bij elkaar, namelijk rood en groen. Wie Hem oprecht dient en in Hem gelooft zal eenmaal Thuis komen wat er ook gebeurt op aarde aan moeite, zorg en strijd.

Hoe 'groen' is uw/jouw perspectief?

Hartelijke groet,
Namens de SGP Statenfractie Overijssel

Jan Jonker, Statenlid

LEEFBAARHEID OP HET PLATTELAND

Station Mariënborg, woensdagmiddag. Zo'n 50 mensen begeven zich op de perrons van het kleine station, dat een grote rol speelt in de regio. Het is namelijk een kruisstation: mensen kunnen er vier kanten op. Jan Jonker ziet het met genoeg aan.

Sterk openbaar vervoer is goed voor de leefbaarheid op het platteland, vindt hij. En daarin speelt de provincie een grote rol. Want de vervoersconcessie voor het Overijsselse spoor wordt door de provincie aanbesteed. "En als je kleine kernen leefbaar wilt houden, dan hoort daar goed openbaar vervoer bij", zegt Jonker.

Het is een van de vele onderwerpen waar de SGP-fractie in de afgelopen jaren aandacht voor gevraagd heeft. We willen dat het openbaar vervoer beter wordt – niet slechter. Terwijl goed openbaar vervoer voor verschillende groepen pure noodzaak is.

”

“Mensen moeten ermee naar de tandarts, het ziekenhuis of hun werk.”

“Mensen moeten ermee naar de tandarts, het ziekenhuis of hun werk. Dan is het belangrijk dat er de juiste verbindingen zijn en mensen er gemakkelijk gebruik van kunnen maken. Lijnen die je schrappt op het platteland, ben je voorgoed kwijt.”

Een goed voorbeeld van werkend openbaar vervoer is TwentsFlex in Rijssen-Holten, waar onze fractie begin 2020 over hoorde tijdens een bezoek aan de gemeenteraadsfractie in die gemeente. Dat is een vorm van vraaggestuurd openbaar vervoer – en het werkt.

Er is altijd een halte dichtbij in de gemeente en reizigers hebben de mogelijkheid om direct van een willekeurig halte naar een andere willekeurige halte gebracht te worden, zonder een vastgestelde route te moeten rijden. Met die vorm van openbaar vervoer bewijs je mensen echt een dienst. Vandaar dat we dit jaar ook een motie indienden om dit verder uit te rollen en door te

ontwikkelen. Die motie is aangenomen, vertelt Jonker. “Met zo'n motie kun je dus echt het verschil maken voor mensen. Want waar goed openbaar vervoer is, ontstaat ook een goed vestigingsklimaat.”

En dat maakt het wonen in kleine kernen dan weer aantrekkelijker. “We zijn gericht op het behoud en versterken van het platteland. En als er geen mensen meer in kleine kernen gaan wonen, dan dunt de leefbaarheid daar ook uit. Dan komt de lokale bedrijvigheid onder druk te staan.”

Het is dus belangrijk dat niet iedereen in de grote stad gaat wonen, merkt Jonker op. “Ook op het platteland is het goed wonen, maar dan moeten we het voorzieningsniveau op peil houden. Daar doen we dus ook ons best voor.”

Het is om die reden dat de SGP voorstander is van goed openbaar vervoer. “Want dat is essentieel om kernen leefbaar te houden en mensen mobiel te laten zijn”, besluit Jonker.

LOKAAL KOPEN

Koop lokaal! Die kreet werd in de coronatijd vaak gehoord. Boerderij Suydbroek in Haarle bewijst dat het ook echt kan, weet gedeputeerde Gert Harm ten Bolscher. Binnen zijn portefeuille Landbouw, Natuur, Vergunningverlening, Stikstofaangepak en Facilitair komt hij regelmatig in aanraking met agrarische bedrijven die hun werkzaamheden op verschillende manieren vormgeven.

Boerderij Suydbroek heeft een winkel waar je voor verschillende basisboodschappen terecht kunt. Vlees, zuivel, groenten: het is er allemaal. En lokaal, want alles moet binnen een straal van 20 kilometer geproduceerd zijn, vertelt eigenaar John Hutten, als Ten Bolscher een kijkje komt nemen.

De streekproducten komen dus ook echt uit de streek in Haarle. Suydbroek verkoopt vlees van eigen koeien en is ook een van de weinige boerderijwinkels die continu schapenvlees beschikbaar heeft. Dat kan dankzij de samenwerking met de schaapskudde (zie verderop in deze nieuwsbrief). Het schapenvlees is een erkend streekproduct (Sallands Lam).

Dat er op de boerderij aardbeienjam gemaakt werd, ging als een lopend vuurtje. “Allemaal uitverkocht”, vertelt Hutten. “Dat is ook een vorm van waardering die je als boer op deze manier krijgt”, reageert Ten Bolscher, die Suydbroek een mooi voorbeeld noemt.

Er wordt niet alleen veel gesproken over kringloop-landbouw, Hutten brengt dat zoveel mogelijk in de praktijk. “We maken heel veel zelf”, vertelt hij. “We verkopen alleen vlees van onze eigen koeien en vanaf volgend jaar willen we zelfvoorzienend zijn. Dat betekent dat we vlees verkopen van de koeien die hier als kalf al opgegroeid zijn. En ik zou ook nog wel zelf voer willen verbouwen, want dan word je echt circulair.”

Suydbroek gebruikt ook niet of nauwelijks antibiotica en op de boerderij komen ook geen chemische middelen te pas. “Als we verder groeien, schakelen we wellicht volledig over naar biologisch en laten ons dan ook certificeren. We werken nu al nu al zoveel mogelijk op de biologische manier.”

Het vlees in de boerderij komt van het eigen vee, de groente van de eigen grond, maar er zijn ook producten zoals eieren en kaas die van andere agrariërs in de omgeving komen. “Mooi dat hier de verbinding met de buurt gemaakt wordt”, vindt Ten Bolscher. “Je laat met elkaar zien wat er allemaal aan mooie en lekkere producten uit de regio komt.”

De gedeputeerde zette zich deze periode onder andere in voor meer lokaal voedsel in de provincie. “Lokaal voedsel is over de hele linie duurzamer, maar ik vind vooral ook belangrijk dat met lokaal voedsel de consument weer dichterbij de agrariër komt te staan. Het is belangrijk dat mensen weten waar hun voedsel vandaan komt.”

Met het verkopen van lokale producten krijgen mensen ook meer een beeld van wat er komt kijken bij het produceren ervan. “Het is van belang dat je als consument een inkijkje krijgt in het leven op de boerderij, ziet welke zorg en aandacht de boer besteedt aan ons voedsel en de kwaliteit van het landschap. Als je het verhaal achter een product kent, dan krijgt zo’n product ‘vanzelf’ meer waarde”, aldus Ten Bolscher. “Zeker als je dan ook het enthousiaste verhaal van de boer of boerin erbij hoort.”

Suydbroek heeft twee koeienrassen: Longhorns en Herefords. Beide rassen zorgen voor kwalitatief goed vlees. Op de boerderij zijn zo’n 60 koeien te vinden, waarvan er jaarlijks gemiddeld tien geslacht worden. “De boeren produceren voor de hele samenleving”, merkt Ten Bolscher op. “Het belang daarvan mag niet onderschat worden. Mooi dat Suydbroek daar op deze manier vorm en inhoud aan geeft.”

CULTUUR

Een bijdrage van onder andere de provincie zorgde ervoor dat het orgel in de Hervormde kerk van Genemuiden in 2018/2019 gerestaureerd kon worden. “Kerken en restauratie van kerken en orgels, dat heeft de aandacht van de provincie op cultuurgebied wel”, zegt fractievoorzitter Dirk van Dijk.

Hij noemt de bijdrage van de provincie ‘substantieel’. En daardoor kon de restauratie van het orgel goed uitgevoerd worden. De SGP vindt het belangrijk dat kerken behouden worden. “Het is mooi dat de provincie stimuleert dat gemeenten kerkenvisies maken. Maar we zouden het natuurlijk nog mooier vinden als kerken gebruikt zouden waarvoor ze gebouwd zijn”, zegt Van Dijk.

Door de steeds verdergaande secularisatie komen er steeds meer kerken waar geen erediensten meer gehouden worden. “Maar men hecht wel aan de kerk”, weet hij. “En dus vinden mensen ook dat de kerk als gebouw behouden moet worden. En dan wordt er vaak gekeken naar functieverbreding.”

Een voorbeeld daarvan is de Bovenkerk in Kampen. “Het is mooi dat er nog steeds zangavonden gehouden worden, maar er was laatst ook een bierfestival in die kerk. Het gebouw, hout en steen, hou je in stand, maar de oorspronkelijke functie is verloren gegaan.”

Dat is met de kerk in Genemuiden wel anders. Het orgel dat gerestaureerd is, wordt volop gebruikt in de erediensten, met zangavonden en voor orgelconcerten. “En wat hier gebeurt en ook in andere kerken in Genemuiden: hier klinkt de bovenstem. Dat heeft de titel immaterieel erfgoed gekregen. Dat betekent dat we er alles aan doen om dat te behouden.”

Dus komt er nu ook subsidie voor een boek over de bovenstem. “Wij hebben minder met theater en toneel, maar er gebeuren op cultureel gebied best wel dingen waar je achter kunt staan”, merkt Van Dijk op. “Er zijn echt heel veel onderdelen van cultuur. Wij zijn dan ook geen cultuurbarbaren, maar het hoeft niet barbaars te zijn. Er mogen ook best normen en waarden zijn.”

De provincie stimuleert de taal- en streekcultuur, die in Overijssel sterk is. Het Nedersaksisch (in allerlei vari-

anten) wordt door de hele provincie nog gesproken. In maart (dialectmaand) 2019 was er zelfs een Statenvergadering in het Nedersaksisch. “We hebben ook aandacht voor het bevorderen van streektaal in de zorg”, legt Van Dijk uit. “Zodat mensen in de zorg in hun eigen dialect aangesproken worden.”

En cultuur is breder dan dat. Op verschillende plekken zijn er oudheidskamers en ook het Historisch Centrum Overijssel heeft volgens Van Dijk ‘een mooie functie’. De provincie stimuleert dat door diverse bijdragen. Die zijn er ook voor kleine evenementen, zoals gondelvaarten en corso's.

En dan is er nog het bibliotheekwerk, waar de SGP van harte achter staat. Bibliotheken zijn allang niet meer plaatsen waar je alleen een boek komt lenen. Er gebeurt veel en veel meer, zoals bijvoorbeeld het Verhaal van Overijssel dat er verteld wordt, maar ook zijn er taalconsulenten die helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Cultuur heeft dus ook in de afgelopen jaren de brede aandacht van de SGP-fractie gehad. En terecht. “Al wat lieflijk is, al wat welluidend is, daar kunnen we achter staan.”

ARBEIDSMIGRANTEN

Een initiatiefvoorstel in de Staten. Het is een zeldzaamheid, per Statenperiode worden slechts enkele initiatiefvoorstellen ingediend. Ons fractielid Jan Jonker doet het deze periode, samen met SP-Statenlid Simon Zandvliet.

“Ik kwam in 2019 in aanraking met deze doelgroep”, vertelt Zandvliet. “De plaatselijke SP in Raalte hoorde iets van een vakantiepark waar arbeidsmigranten op een mensonterende wijze woonden. Het verbaasde me dat het speelde, want het ging om mensen die net zo oud zijn als ik. Maar ze hebben problemen die ik me niet kan voorstellen. Er waren allerlei rare regels, zoals dat ze een boete kregen als ze de ramen opendeden.”

Daar moest wat aan gebeuren, vond Zandvliet. Hij sprak Jan Jonker en die herkende de problematiek. “Voor die doelgroep was niks geregeld en daar is balletje gaan rollen.” De twee vonden elkaar en besloten samen aan de slag te gaan met een initiatiefvoorstel.

“Het gaat om je medemens”, merkt Jonker op. “Ik werd vanuit ondernemers benaderd, overal gingen luikjes dicht voor de ondernemers, zowel bij gemeenten als bij de provincie. Aan een oplossing werd niet meegewerkt. Ik wilde

”

“Erkenning van het probleem is, maar de daden ontbreken.”

dat we niet alleen zouden praten over problemen, maar die ook oplossen. Erkenning van het probleem is, maar de daden ontbreken.”

Wat volgde was veel veldonderzoek. De twee Statenleden besloten om met ondernemers en arbeidsmigranten te gaan praten en ook volgende er gesprekken op diverse politieke niveaus. Het is een gevoelig onderwerp, merkten ze al snel. “Links en rechts vliegt in de benen”, vertelt

Jonker. “Maar we komen zo geen steek verder. En daarom is er dit praktisch ingestoken initiatiefvoorstel.”

In het begin leek het aanvankelijk simpel, zegt Zandvliet. “Maar hoe meer we gingen onderzoeken, hoe groter het probleem werd dat we zagen. De oplossing is veel diverser. Want het valt onder alles en daardoor onder niets. Overal zit het een klein beetje en niemand raakt het aan.”

Terwijl arbeidsmigranten hard nodig zijn, benadrukt Jonker. “We doen dit niet om ze deze kant op te krijgen, ze zijn er en we hebben ze keihard nodig want ze maken onderdeel uit van onze economie.” Sterker nog: “Ze zijn de hoeksteen”, vult Zandvliet aan.

En zo kwamen de Statenleden van SP en SGP op een vergeten groep. “Maar wel een groep waar we niet zonder kunnen. En als we ze hebben, moeten we ze ook goed verzorgen.”

”

“Maar we willen allebei de verantwoordelijkheid nemen.”

En zo zijn er mooie concrete stappen gemaakt, vinden de twee. “Dan ben je wel drie jaar onderweg”, legt Zandvliet uit. “We zijn allebei kleine fracties”, vervolgt Jonker. “Maar we willen allebei de verantwoordelijkheid nemen.”

Landelijk werd al onderzoek op onderzoek gestapeld. Maar nog steeds was er geen beleid waarmee ondernemers mensen op een fatsoenlijke manier kunnen huisvesten. “Dus laten wij als Overijssel zien hoe het kan”, zegt Simon. “We zouden het liefst willen dat volgend jaar de eerste steen al wordt gelegd.”

Dat vloeit voort uit hun beider politieke overtuiging. “Er wordt veel over deze doelgroep gepraat, maar wij willen mét ze praten. Nu hebben ze geen stem, dat is niet christelijk. Vanuit het sociale en het Bijbelse perspectief willen we ook goed zijn voor de arbeider.”

Menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit bracht de Statenleden bij elkaar. Jonker was er mee

bezig en kreeg informatie van ondernemers en wist hoe gemeente ermee omsprongen. Zandvliet op zijn beurt liep met arbeidsmigranten mee. Nu doen ze samen aantal voorstellen om aan de slag te gaan. “Met huisvesting als concreet doel willen we gaan werken aan projecten”, zegt Jonker. “Ik denk uiteindelijk wel zes, maar begin maar eens met één.”

En die huisvesting moet op een goede manier plaatsvinden. “We willen voorkomen dat er nog meer Polenhotels komen. Wij willen plekken waar mensen tijdelijk kunnen wonen, losgekoppeld van hun werk”, zegt Zandvliet.

Doordat de twee Statenleden kennis ‘in het veld’ hebben, kennen zij de partijen waarmee Gedeputeerde Staten om tafel kunnen. “En we willen er een regisseur op, die met gemeenten gaat zitten aan tafel en zegt ‘maak eens een plan’.”

Veel gemeenten willen de huisvesting van arbeidsmigranten regionaal oppakken. “Daar kan de provincie een rol spelen”, zegt Jonker. “We hebben programma’s genoeg voor de arbeidsmarkt, wonen, ruimtelijke ordening en economie en ook nog een Human Capital Agenda. Het heeft met alle programma’s raakvlakken en daarom willen we er nu een regisseur die overkoepelend kan werken.”

Het voorstel wordt eind dit jaar ingediend bij de Staten en het is de bedoeling dat het nog deze periode behandeld wordt.

DUTCH FOOD WEEK

In het kader van de Dutch Food Week is de fractie onlangs op bezoek geweest bij verschillende voedselproducenten. We dragen die sector een warm hart toe en we willen onze waardering graag uiten. Dat deden we met een fysiek bezoek en de overhandiging van een blijk van waardering.

En dus toog de fractie naar de tuinders Van den Belt (tomaten) en Kaashoek (paprikateelt) in de Koekoek, bij IJsselmuiden. Kweker Van den Belt merkt de gevolgen van de hoge gasprijs, hoorde de fractie daar. Een deel van de kassen wordt nu niet verlicht en daardoor duurt de teelt langer. “Deze crisis moeten we niet onderschatten”, zegt onze fractievoorzitter Dirk van Dijk. Het is belangrijk dat daarvoor een oplossing komt. We willen daar als fractie graag aan bijdragen, maar de echte oplossing moet uit Den Haag komen.

Door de enorme verschillen in energieprijzen is het voor de ondernemers lastig om keuzes te maken voor hun bedrijfsvoering. Daarnaast is verduurzamen vrijwel onmogelijk. Een Duits bedrijf legde in de Koekoek een zonneveld aan, waardoor het elektriciteitsnet vol is. Daardoor kunnen de tuinders hun bedrijf niet verder ontwikkelen en meer stroom in plaats van gas gebruiken.

“Hier knelt de energietransitie”, merkt Statenlid Jan Jonker. “Zo’n zonneveld is er neergelegd óm te verduurzamen, maar juist daardoor komen andere verduurzamingsprojecten juist in de verdrukking. Het is zaak dat de netcongestie aangepakt wordt, zodat verdere verduurzaming doorgang kan vinden.”

Ook de familie Hoeve in Rouveen, Zunakaas in Zuna en de familie Aman in Vriezenveen kregen bezoek van de SGP-fractie. Daar sprak de fractie ook over het rapport van Remkes, dat onlangs verscheen. “Over het algemeen zijn ze daarover inhoudelijk niet allemaal positief gestemd”, weet Van Dijk. “Maar ze zijn wel ingenomen met het feit dat er weer gesprek is. En nu zijn de boeren vooral toe aan duidelijkheid voor lange termijn. We hopen dat minister Adema hen dat kan bieden.”

De familie Hoeve heeft een biologisch melkveebedrijf. “Zij gaan aan de slag met drie Beter Leven-sterren”, vertelt Van Dijk. “Daarbij werken ze lokaal: via Rouveen Kaas. Dat is een mooi voorbeeld van de korte keten, lokale producten lokaal maken.”

Dat voorbeeld zag de fractie ook bij Zunakaas. “Dat bedrijf maakt zelf kaas, op het eigen erf. Ze hebben daar hun eigen boerderijwinkel en ook dat is weer een mooie bijdrage aan de leefbaarheid”, vertelt Van Dijk. “Daarnaast werken ze mee aan een mooi landschap als onderdeel van de verbinding tussen Sallandse Heuvelrug en Regge.”

De bezoeken van de fractie vonden plaats vanwege de Dutch Food Week. “Dit was een mooie gelegenheid om het gesprek aan te gaan met onze voedselproducenten”, vindt Jonker. “Als wij verhalen horen uit de dagelijkse praktijk, dan krijgen we ook te horen waar de knelpunten zitten. En dat is belangrijk, op die manier kunnen we meedenken over oplossingen.”

De fractie stak de – overigens positief gestemde – voedselproducenten een hart onder de riem in de vorm van een speculaashart. “Daarmee bedanken wij hen voor hun inzet. Zonder hen komt er geen eten op tafel. Het is van groot belang dat deze sector de mogelijkheid krijgt om te blijven bestaan. En niet alleen voor ons voedsel, maar ook voor het onderhoud en beheer

van het karakteristieke landschap, de bijdrage aan de leefbaarheid (voornamelijk op het platteland) en de economische waarde van het buitengebied”, besluit Van Dijk.

INFRASTRUCTUUR

Lubbert Talen zit deze periode namens de SGP in de commissie verkeer en vervoer. Dat doet hij als burgerlid van de Staten: met spreekrecht, maar zonder stemrecht. Hij houdt zich bezig met vooral infrastructuur en het openbaar vervoer.

De grote infrastructurele projecten overstijgen een Statenperiode, zegt Lubbert Talen. Als burgerlid in de commissie verkeer en vervoer viel hij er bij sommige projecten dan ook tussenin. De Hessenweg (N340), bij Zwolle is daarvan een voorbeeld.

“Dat is een traject van tien jaar geweest”, vertelt hij. “En dat liep al toen ik burgerlid werd, maar je kunt dan wel de vinger aan de pols houden.” Nu de afslag/oprit van de A28 ook veranderd is bij Zwolle, is dat project afgerond. Toch bleek dat na de aanpak van de N340 en N377 er nog steeds files bij de Lichtmis ontstonden. “Dan geef je aan: ‘heeft het wel het gewenste effect?’ En ook vroeg hij of er geen onveilige situaties ontstaan door alle vernieuwingen.”

Ook inwoners worden betrokken bij projecten. “In Nieuw-leusen is burgerbelangen bezig geweest voor veiligheid, toen de weg aangepakt ging worden”, vertelt Talen. “En de weg in Balkbrug is heel prettig geworden, met een tunnel. Dat hoort bij het hele project.”

De N340 en N377 vormen eigenlijk een vierkant, legt het burgerlid uit. “Daardoor is nu het hele achterland ontsloten en zijn de verbindingen verbeterd. Dit was wel een heel stevig project van de afgelopen periode.”

In de afgelopen Statenperiode maakt Talen zich ook sterk voor de opwaardering van de N50 bij Kampen. “Veel mensen vragen zich af: ‘wanneer gebeurt er nou wat?’ Wij hebben daarover contact gehad met de Statenfractie in Flevoland, want die hebben ook belang bij een goede ontsluiting van de A50 die het moet worden. En we hebben ook contact gehad met de raadsfractie in Kampen. Er komt nu een tussengeleider in de weg, maar op de lange termijn is het belangrijk dat de bruggen aangepakt worden. Want zolang die bruggen tweebeens blijven, helpt niks.”

In de halfjaarlijkse gesprekken met het Rijk komt de N50 vaak langs, zegt Talen. “De weg is al van het Rijk, on-

danks dat veel mensen denken dat het van de provincie is omdat het een N-weg is. Het Rijk vindt deze weg er eentje met een bovenprovinciaal belang. Maar de Randstad loopt voorop, daar zijn veel meer files dan hier.”

Daarom is een stevige lobby van provincie en steden belangrijk, zegt hij. “Je hebt ook een lokaal belang. Daarom doen de provincie en de steden er ook geld bij.”

Er startten deze periode ook nieuwe projecten, zoals de Vloedbeltverbinding. “Die verbindt het achterland met de A1 bij Borne. Daarvoor hebben we werkbezoeken gedaan en zijn we op het gemeentehuis in Almelo geweest. Op basis daarvan hebben we advies gegeven hoe de provincie verder moet en punten meegegeven waar rekening mee gehouden moet worden.”

Dat maakt het leuk, volgens Talen. “Aan de kop van een project kun je nog dingen regelen en aandachtspunten naar boven krijgen. Dat is het mooie van de commissie, je helpt er ontzettend veel mensen mee.”

Want nu loopt er nog een grote weg dwars door het centrum van Zenderen. Dat wordt straks omgelegd. “Deze nieuwe verbinding is over ergens tussen de vijf en tien jaar klaar. Want in de praktijk gaan er twee regeerperiodes overheen, je moet immers rekening houden met allerlei details. We zijn in de commissie dus ook wel met natuur bezig, want er zijn ook verschillende ecologische structuren. Dat maakt de commissie heel divers.”

WINDMOLENS

Het houdt de gemoederen bezig. Zowel in als buiten de Staten wordt er gepraat over windmolens. “Of je nou voor of tegen bent”, zegt Jan Jonker. “Het feit is dat er veel mensen zijn die geen windmolens in de achtertuin willen.”

En dus is het belangrijk dat de gemeenten een goed participatietraject doorlopen alvorens ergens windmolens te plaatsen. “We moeten de omgeving ook echt serieus nemen”, vindt hij. “Want windmolens verdelen de sociale leefomgeving. Boeren worden soms tegen elkaar uitgespeeld en dat heeft invloed op de sociale cohesie op het platteland.”

Hij is daarom wat voorzichtig. “De SGP wil wel verduurzamen, zeker met de huidige energiecrisis. Want verduurzaming is noodzakelijk, maar het mag niet ten koste gaan van alles zoals bijvoorbeeld gezondheid. En we moeten proberen te voorkomen dat grote buitenlandse investeerders hier eigen bevolking en ondernemers voorbijlopen. Dat vermindert draagvlak en acceptatie.”

Windmolens leveren verschillende problemen op zoals geluid en landschapsvervuiling. En vandaar dat de SGP, in navolging van de zonneladder, in de afgelopen periode ook de windladder voorstelde. De zonneladder geeft de voorkeursvolgorde aan bij de verdeling van de opwekcapaciteit voor zonne-energie.

En dat moet bij windturbines ook moeten gebeuren, vindt Jonker. “Om de ruimtelijke kwaliteit en onze agrarische gronden te beschermen, hebben we de zonneladder”,

legt hij uit. “Voor windmolens ontbrak een dergelijke handreiking en ladder.”

Volgens het Statenlid draagt het ook bij aan de maatschappelijke acceptatie, als niet overal kriskras windturbines geplaatst worden. En dat geldt overigens ook voor zonnepanelen. “Het is een wettelijke opdracht om zoveel mogelijk gebruik te maken van zon- en windenergie. Maar de grond is schaars, dus wij pleiten voor meervoudig gebruik en anders geen zonnepanelen. Een land volleggen met alleen maar glas is wat ons betreft geen optie.”

Maar erfmolens bij boerderijen zijn dan wel weer een goede optie. “Dat zou overal moeten kunnen”, vindt hij. “Het zijn kleine molens die ondernemers en huishoudens kunnen helpen om energieneutraal te worden.” En dan is er nog de mogelijkheid voor bio-energie. “Dat helpt boeren om hun bedrijfsvoering te verduurzamen. Er komt tegengas op dat vlak, maar het is een mooie circulaire vorm van energie.”

Jonker ziet ook veel in nieuwe vormen van energie. Waterstofhubs of kleine modulaire reactoren (SMR) bijvoorbeeld. Een motie over zulke kleine kerncentrales is door onze partij medeondertekend. De provincie start nu gesprekken met organisaties achter zulke kleine modulaire reactoren, om te kijken op welk vlak zij iets voor Overijssel kunnen betekenen. “We moeten ons niet blindstaren op zon en wind.”

Kitepower zou als voorbeeld een alternatief voor windmolens kunnen zijn, vindt Jonker. “Dat is veelbelovend. Dus ik vraag hier meer aandacht voor bij politiek Overijssel.”

SCHAAPHERDERS

Gert Harm ten Bolscher is niet alleen gedeputeerde van Landbouw, maar ook van Natuur. Dat zijn geen tegenstellingen, maar ze gaan vaak prima hand in hand. Ook bij scheperij Salland, die een samenwerking aangegaan is met boerderij Suydbroek (*zie eerder in deze nieuwsbrief*).

Dat dat op een bedrijf tot uiting komt, stemt Ten Bolscher positief. Hij zette zich tijdens de afgelopen periode in

voor zowel nieuw perspectief voor boeren als voor natuurbeheer met schaapskuddes. Dat leidde tot een deal met gescheperde kuddes waar Ten Bolscher met plezier zijn handtekening onder zette.

“We hebben als provincie afspraken gemaakt met de natuurorganisaties: we stellen langjarig geld beschikbaar voor heidebeheer door middel van de inzet van kuddes met een herder. Hierdoor kunnen de natuurorganisaties

ook weer langjarige afspraken maken met de kuddes over de gegarandeerde inzet in de natuurgebieden”, vertelt hij. “Tegelijkertijd weten de kuddes ook waar ze langjarig financieel op kunnen rekenen.”

Susanne Lejuez van scheprij Salland is daar erg blij mee. “Het geeft zekerheid naar de toekomst toe”, zegt ze. “Schaapskuddes hebben in het verleden best wel moeite gehad met overeind blijven. Er waren periodes dat het heidebeheer door middel van schapen niet bijzonder hoog in het vaandel stond.”

Dat is nu veranderd, mede dankzij de inzet van Ten Bolscher. “Dankzij de afspraken liggen nu twee dingen duidelijk op tafel”, zegt zij (ik neem aan dat Susanne dat zegt) “Een beloning voor de inzet en zekerheid. Daar hebben de eigenaren van de kuddes ons om gevraagd. Maar het biedt ons ook zekerheid: We hoeven ons niet elk jaar af te vragen of de kudde volgend jaar bestaanszekerheid heeft. Het is nu niet meer zo dat we elk jaar of elke twee jaar maar moeten afwachten of er weer een nieuw contract afgesloten kan worden.”

De schapen kunnen nu weer aan het ‘werk’. “Onze schapen werken eigenlijk het hele jaar door”, lacht Lejuez. “Soms lopen we op twee locaties tegelijk, dan wordt de kudde in tweeën gesplitst. Dan ben je dus op twee plekken aan het werken, zowel wij als herders als de schapen.”

Want door te grazen zorgen de schapen ervoor dat de heide in stand blijft. En duurzame vorm van heidebeheer dus. “En niet ieder schaap doet het even goed op elk gebied”, legt Lejuez uit, die vertelt dat schapen dus ook ‘geselecteerd’ worden. Niet alleen per gebied, maar ook op eigenschappen.

“Het is een vak apart, als je het goed wilt doen komt er heel wat bij kijken”, zegt ze over het schepieren. “We proberen bij te dragen aan het in stand houden van zeldzame huisdier rassen. De verschillende locaties die we begrazen maken het mogelijk om tijdens de dekperiode de ooien te selecteren. Selecteren gebeurt op basis van geschiktheid voor de door ons te begrazen gebieden. De beste en raszuivere ooien worden gedekt door de stamboekrammen en de goede maar mindere ooien worden gedekt door vleesrammen.”

Dat er nu ook vanuit de politiek erkenning voor het werk is, waardeert ze. “Mooi dat er aandacht voor is vanuit de politiek.” De waardering is er wederzijds, merkt Ten Bolscher op. “Heidebeheer is belangrijk met het oog op de natuurdoelstellingen. Zo blijft onze natuur behouden en wat is er nou mooier dan het op deze manier kunnen doen?”

Dat de schaapskudde ‘onderdak’ heeft gevonden bij boerderij Suydbroek, maakt het plaatje compleet. “Mooi dat er een samenwerking is tussen de boerderij en de scheprij. Zo kunnen deze twee elkaar versterken.”

OVERLEG IN UTRECHT

Op 21 oktober reisden Statenleden Dirk van Dijk en Jan Jonker af naar Utrecht. Daar vond een SGP-overleg plaats tussen Statenleden uit verschillende provincies en de fracties in Eerste en Tweede Kamer.

— ” —

Ook zijn er verschillende onderwerpen besproken die meerdere provincies aangaan.

Het gastheerschap beruste deze keer bij SGP-fractie in de Provinciale Staten van Utrecht. In het overleg kwamen grote uitdagingen ter sprake, die in elke provincie spelen. Ook zijn er verschillende onderwerpen besproken die meerdere provincies aangaan.

Dit overleg vond in het verleden tot wel twee keer per jaar plaats, maar stond lange tijd niet op de agenda vanwege corona.

Nu was het weer mogelijk om elkaar te ontmoeten. “Het is mooi om elkaar weer te zien”, blikt Dirk van Dijk terug. Dat ook de fracties uit Den Haag aanschuiven, maakt het overleg breed. Ook vanuit Den Haag is er zicht op de provincies, zo blijkt.

Het is een goed gebruik om elkaar als partijgenoten te blijven ontmoeten. Zo weet je niet alleen van elkaar wat er speelt, maar kun je ook onderling ervaringen uitwisselen over de diverse onderwerpen.

Het volgende overleg staat gepland in het voorjaar van 2023.

TERUGBLIK OP DE AFGELOPEN TIJD

Het laatste halfjaar van deze Statenperiode is begonnen. Het was een bijzondere periode. Niet alleen omdat we als SGP al in het begin een plekje in de coalitie kregen, maar ook door alles wat er speelde.

Denk alleen maar aan corona, dat alle ontmoeting lamlegde. Maandenlang en eigenlijk nog langer moesten vergaderingen digitaal. Ook als fractie kregen we regelmatig een inkijkje in elkaars woonhuis via de camera. Thuisblijven, was het devies.

”

Dat is een positieve ontwikkeling, maar het politieke klimaat verhardt.

Nu mogen we weer de straat op en kunnen we elkaar ontmoeten. Dat geeft de gelegenheid om op werkbezoek te gaan, ter plaatse met mensen te spreken over iets wat speelt én we vergaderen weer in het Provinciehuis.

Dat is een positieve ontwikkeling, maar het politieke klimaat verhardt. Het wordt er niet vriendelijker op. Mensen reageren soms alsof je ze persoonlijk wat aandoet, terwijl je gewoon je werk doet en belangen afweegt.

Gelukkig zijn er ook genoeg goede dingen in de politiek. Een kleine selectie van waar we ons mee bezig hielden, is te lezen in deze nieuwsbrief. Dat deden we ook al in voorgaande nieuwsbrieven, die eveneens te vinden zijn op onze website.

We zijn dankbaar dat we ons als fractie van de SGP de afgelopen periode mochten inzetten voor de belangen van inwoners van Overijssel. Ook de komende tijd hopen we dat met frisse moed te doen.

CONTACTGEGEVENS

Hebt u relevante vragen of suggesties voor de fractie? Wij zijn bereid om naar u te luisteren of u, indien mogelijk, te ontvangen op het provinciehuis. Neem gerust contact op.

Dirk van Dijk

(Fractievoorzitter)

06-39637773

d.vandijk@psoverijssel.nl

Gert Harm ten Bolscher

(Gedeputeerde)

gh.t.bolscher@overijssel.nl

Vincent Slingerland

(Fractiemedewerker)

06-15425875

wva.slingerland@psoverijssel.nl

Jan Jonker

(Statenlid)

06-22976513

jj.jonker@psoverijssel.nl

Lubbert Talen

(Burgerlid)

06 30091821

l.talen@psoverijssel.nl

Enrico Kolk

(Communicatiemedewerker)

06-36382257

h.kolk@psoverijssel.nl

De nieuwsbrief verschijnt twee keer per jaar.

